

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitótér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyv-
 járás és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A nemzeti párt belépése a szabadelvűpártba.

Történelmi jelentőségű momentum tartja fogva még mindig az egész országot. A nemzeti párt belépése a szabadelvűpártba a jövő politikai működésnek egy hatalmas, a jövő politikai életnek egy nagy sulyu faktuma lesz. Az országgyűlés nemzeti párt megszűnésével természetesen együtt kell, hogy járjon a vidéki, tehát a bács megyei expozitúrák megszűnése s a szabadelvűpártba való belépése is.

Oszintén örülünk, hogy a bács megyei nemzeti pártot a körünkben üdvözölhetjük, hogy azzal egy politikai alapon működhetünk tovább.

Bács megyében a szabadelvűpárt és nemzeti pártnak egy táborba gyülekezése megpecsételése ama harmóniának, mely a társadalmi, megyei és városi közéletben már jó idő óta szerencsésen keresztül vitetett s amely most már — megszűnése, a politikai ellentétek is — azt fogja eredményezni, hogy a politikai életben is, egyforma elvek alapján fognak hazánk felvirágozásán munkálkodni.

Legyen üdvözölve körünkben a bács megyei nemzeti párt, találjon nálunk is oly meleg fogadtatásra, mint odafent s hasznosítsa érzelmének és tudásának egész tőkéjét úgy fel, amint azt a nemzeti párt nagynevű vezérei az ország ügyeinek előmozdításában meg fogják tenni!

A „Nemzet” a következő szép szavakkal üdvözli a belépő nemzeti pártot:

A Lloyd-épület termei ma megnyitottak azok előtt, a kik két hosszú évtizeden át nem tudtak s nem akartak a küszöbén átlépni. A volt nemzeti párt tagjai ma este a szabadelvűpártba bevonultak s örömmel, barátsággal fogadtattak.

Egymás mellé, egy sorba jutottak tehát végre a 67-es alap hívei, a kik soká keresték a közleledést, de nem tudták megérteni egymást. S menél több féltreértés és összekötözés keletkezett köztük, annál nagyobbra nőtt a távolság, annál kegyetlenebb volt a testvérharc. S valami varázslatban remélhettek csak azok, a kik nem tettek le arról a hitről, hogy a kik hátat fordítva keresik egymást, mégis csak összekerülnek egykor.

Ez a varázslat megtörtént. Bűvészmestere Széll Kálmán volt. Pedig alapjában véve nem volt semmi bűvészet abban, a mit megcsinált. Azt a presztizst, a melyet egy háromévtizedes mult adott neki, odaállította az aktív politika szolgálatába s karakterének s államférfiúi jártas-

ságának teljes érintetlen valutáját vitte bele a politikai forgalomba. A szakértők, a tapasztalt s okos politikusok rögtön megértették, hogy mily sokat jelent az országra, ha ez a hatalmas érték forgalomba kerül s azzal honorálták, hogy azt nyiltnak, az ország színe előtt teljes értékűek fogadják el. A nemzeti párt specialiter, minden garanciát megtalált benne arra, hogy a maga értékeit rábizzza s ennek következtése volt, hogy a szabadelvűpártba belépett.

S belépett azután, hogy meghallotta Széll Kálmán kormányprogramját. Sulyt kell helyezni arra, hogy a nemzeti párt feloszlása és belépése a szabadelvűpártba, nem a kompromisszumnak volt eredménye, nem volt sem alku, sem deliberálási tárgya, hanem spontán elhatározás akkor, a midőn megbírálhatta a párt minden egyes tagja lelkiismeretesen: vajjon elvei és törekvései mennyiben kongruálnak az új kormányelnök elveivel és törekvéseivel. A szabad választás és szabad elhatározás eredménye lett a nemzeti párt feloszlása s a Lloyd-épületbe való bevonulása.

Csak egy pillantást kell vetnünk a Széll Kálmán programjára, hogy egészen tisztába jöjjünk, mit jelent a volt nemzeti párt csatlakozása a Széll Kálmán politikájához. Jelenti azt, hogy ez a párt minden fentartás nélkül rálép az igazi szabadelvűség alapjára s a liberális, demokratikus felfogást a magáénak vallván, annak céljait helyesli, törekvéseit támogatja. A Széll Kálmán programjában ugyanis — hisz mindenki tudja, aki hallotta és elolvasta — hatalmas akkordokban szólal meg a telivér szabadelvű férfiú önértékes hangja. Mondhatjuk, hogy az intranzigens szabadelvűség az, amelyet kormányzatának alapelveitől vall s alapeszméül állít fel minden kormányzati működésének. Semmi félre- vagy elmagyarázásnak helyt nem engednek azok a nyilatkozatok, amelyek ebben a tekintetben Széll Kálmán tett. A szabadelvűség alapján áll, azzal él vagy meghal a kormányzása. Nem hisszük, hogy bármely párt vagy csoport csak a remény árnyékával is áltathatná magát, hogy a Széll-regime eltántorítható a szabadelvűség utjáról, a melyen nyílt homlokkal, bátor kézzel akarja vezetni hatalmas pártját. Harmincesztendő politikai mult áll Széll mögött S ez az idő csak megszilárdította benne a hitet liberális ideáljaiban s megedzette erejét, küzdeni ez ideáljokért.

S ha a volt nemzeti párt tagjai, ezt tudva s programját hallva, az ő liberális elveit a

magukévá teszik, az ő céljait óhajtják s törekvéseiben támogatják, akkor ők is nyílt vallomást tettek az ország színe előtt, hogy tiszta, becsületes meggyőződéssel akarnak küzdeni a liberális elveit s nem fognak az elvek tekintetében sem magukban megtántorodni, sem más irányzatokkal szemben tranzigálni.

Abban a biztos tudatban üdvözölte a régi tábor az új csoportot, hogy a szabadelvűség zászlajához hívek maradnak, annak becsületéért készek küzdeni s a mi még sokkal több — dolgozni.

A hamis borok.

Magyarországon háromszázezer kat. hold szőlőt pusztított el az utolsó 25 év alatt a filloxera. Százezer ember jóléte, vagyona ment tönkre s a szőlőkben legalább egy félmilliárd nemzeti vagyon pusztult el.

A magánosok, a társadalom és az állam a legnagyobb erőfeszítéssel láttak a szőlők telepítéséhez. Az emberek tanultak, befektettek, nem ritkán 1000—2000 frtot költöttek egy hold szőlő felújítására és az elpusztult milliókat új milliók befektetésével igyekeztek visszaszerezni.

A földmívelési miniszter szakiskolákat létesített; külön országos szervezetet tart fenn a szőlőmivelés adminisztrációjára; évi budgetjében majd félmillió forint van felvéve szőlőmívelési célokra. Az 1896. V. t. c. maga egymillió kétszáz ezer forintot adott egyszerre a szőlőfelújítások támogatására és huszonötmillió forint kölcsönt engedélyezett a szőlős gazdáknak, melynek törlesztése és kamataiért közvetve az állam vállalta magára a felelősséget.

És ez óriási áldozatokra, amelyekben ép úgy része van az állam által adott millióknak, mint a szőlőmivelők véres verejtékének, nagy arányokban zöldülnek ki az elpusztult szőlőhegyek.

Munkások sütrögnek ismét Tokaj, Zala, Arad, Bereg, Bihar, Baranya, Tolna, Érmellék kopár hegyein, újra teremteni az elpusztult nemzeti vagyont.

Az Alföld sivár homokján ezernyi beültetett holdak hirdetik, hogy ismét lesz szőlő Magyarországon.

A termelő, a fogyasztó közönség boldogan gyönyörködik a nagy munka eredményében, melynek már-már élvezni kezdjük gyümölcseit.

Egyszerre azonban megjött a visszahatás. Egy, a filloxeránál is nagyobb csapás utját

A „BÁCSKA” tárcája.

CIGÁNY PANNA.

Motto: Cigány Panna az a hied,
 Hogy kőből van a te szived.
 Kő a szived, jég az ajkad,
 A szerelem nem fog rajtad.

Igy hívták az egész városban. Pedig sohasem volt cigány. Még csak Panna sem volt, hanem Gretchen. De az ifjuság, mióta a Cigány Panna nótát divatba hozták, Batty Margitot Cigány Pannának keresztelte el. Hogy miért? Az isten tudja. Talán mert oly eszontóan hullámos fekete haja volt; talán mert éjjel feketék voltak szemei; avagy mivel kőből volt a szíve, jégből az ajkai s a szerelem nem fogott rajta?!

Mit tudom én! Való, hogy az egész városban Cigány Pannának hívták. Magának Margitnak is idegen volt már a Margit név. Otthon is úgy hívták. Társaságokban az idegeneknek is Cigány Pannának mutatkozott be. Ugy megszokta új nevét, mint a pillangó, midőn elhagyja bábúlevélét. Excentrikus világába úgy beillett ez a névváltoztatás. Mulatságok alkalmával, mikor szűnő óra alatt a cigányok elkezdték a Cigány Panna nótát buzni, elővette rózsaszín selyemkendőjét s magasan lobogtatva, magához intette a primást, aki bangfogóval fülebe buzta s úgy hallgatta Cigány Panna Cigány Panna nótáját. Sohasem táncolt. Ostobaságnak tartotta a táncot. S mégis ott volt minden mulatságon. Az imádásig szerette a cigányzenét.

Az ifjuság pedig csapongó lepke módjára folyton körötte repkedett. Hiába az exotikus virág vonz, illata mámorit. Sok ifju lett mámoros tőle. Pedig ő egyike

sem bederített. Babonás hit keletkezett fölé, hogy kőből van a szíve, jégből az ajkai s hogy a szerelem nem fog rajta. Azt hiszem ezért nyerte a Cigány Panna nevet.

Pedig ha beláthattak volna a szív rejtett kamarájába! Ha meglöptették volna álmaikat! Láthatták volna, hogy ott a kebel mélyén van egy szív, mely forróbb, mint a föld szíve, melynek belsőjében forró lava borul; ajkai, melyek önfelédten egy férfi nevet rebegnek, perzselőbbek a szirokkó forró leheleténél. Igen, ezt mind láthatták volna! De ki férközhetik szívéhez? Ki álmaikhoz? Senki! Nappal pedig hideg volt, mint egy szirt, melynek homlokát a jeges bora csókolgatja.

Nem panaszkodott senkinek, hogy ott belül a szíve tája, hol összefut az élet minden szála, faj, sajo. Miért is tette volna? Ugy sem segíthetnek rajta. Egy segíthetett volna rajta, egy, aki nem akart segíteni. Egy, aki nem akarta észrevenni szemében azt az esdő, kérő pillantást. Egy, aki kiállotta tekintetének babonás varázsát.

Mikor szíve nagyon kezdett fájni, bevonult szobájába, leült cimbalomához s melabús dalába kezdett, de nem Cigány Pannába, hanem az ő igazi dalába:

Égszínű kék a nefelejts levele,
 Azt kérdezik, szeretőmnek mi neve.
 Nem mondom meg senki ember fának,
 Csak annak a, csak annak a jó istennek magának.

Ez volt az ő igazi dala. Cigány Panna csak a világ előtt volt nótája. Hadd biggyjek, hogy kő a szíve s jég az ajka. De otthon, hol senki sem látja, hallja; otthon ő csak Margit volt, kinek szíve csak úgy mint a többi, lángba borult. Otthon, saját lakosztályában nem volt ő már Cigány Panna, hanem csak Margit, akinek nagyon fájt a szíve. Ő nem panaszkodott, de a cimbalom hurjai sírtak a keze alatt. Azok tudták, hogy mily vihar dul Margit belsejében, azok megértették faj-

dalmát s zokogó panaszszal járultak a gondviselőhöz, hogy hallgassa meg Margit kérését:

Este, reggel összeteszem kezemet,
 Imádságba foglalom a nevedet.
 A jó isten meghallgatja kérésem,
 Meg is őriz, vissza is hoz, vissza is ad én nekem.

S az a jó isten meghallgatta. De még sem teljesítette kérését. Mily kegyetlen is az az isten, hogy nem teljesíti a szerelmesek kérését.

Oh mily ostobaság is a szerelem! S mégis mint sietnek az emberek ebbe az ostobaságba belé esni! Hiába az ész szava. A szív ráfogja, hogy önző, kapzsi, haszonleső. Hiába mutatja ki az ész a szívnek, hogy az az ut, melynek meggyéjére lépett, az örvény és a kárhozat kapuhoz vezet; az a tiltott ölelés az örtől, az a forró édes csók pedig sokszor bitó, sokszor koporsónál ér határt. Beszélhet ez neki! Az ész elbukik a szív jogával szemben. Az ész előbb kifárad gondolkodni, mint a szív szeretni.

Margitnak is hiába beszélt az ész, hogy hagyna fel dőre szerelmével. De a szerelmes szív olyan, mint egy beteg, remél az utolsó pillanattig. Margit is remélt a beteg makacsságával. Amint átlépte lakosztálya küszöbét s szűlei közé ment, ismét Cigány Panna lett. Szemeiben ismét ott tilt az a babonás varázs s holló göndör fűrtelivel beárnyékolt homlokán nyoma sem látott a nagy szenvedésnek, mely belsejében dult.

Tud kacagni is. Sokszor azt hiszi, hogy egy erősebb kacajnál a szív megszakad. De nem. A szív végtelen szenvedést ki bír. Ha összejött Andorral, ráfüggesztette babonás tekintetét. Benne volt e tekintetben lelkének minden varázsa, mintha kérdené: hát nem vagyok én elég szép? Nem lehet engem szeretni? Nézd az ifjuság nagyrésze sóvárogva várja egy-egy tekintetemet s én reájuk sem bederítek. S te még sem szeretsz. És igaza volt. Andor még sem szerette. Andor mást

zárja a tovább haladásnak; elveszi a termelők ezreinek szája elől a megérdemelt hasznot; büns kezek tennakasztják az újratemetés nagy munkáját.

A termelők borai eladatlanok, megakad a szőlőtelepítés, míg a fogyasztók milliói nem bírnak egy ital jó borhoz jutni.

Mi ennek az oka? Hosszas vizsgálatok után erre is rájöttünk.

A különböző helyeken összeszedett borminták 60—70%-a hamisnak bizonyult.

A kutatások bebizonyították, hogy Magyarország el van árasztva hamisított, sokszor az egészségre is ártalmas borokkal.

A csalóknak az egész országot behálózó szövetkezete árasztja el a nagyrészt olcsó, külföldről importált anyagokból készült italokkal hazánkat, megakadályozva a szőlőtermelés fejlődését és veszélyeztetve a népesség egészségét.

De e pancosok nemcsak Magyarországon vannak forgalomban. Külföldre is vitetnek ki, mint magyar borok és tönkretették szőlőhegyeinknek világra szóló hírnevét, úgy hogy már nem hisz senki a tiszta magyar borban.

Azon a ponton vagyunk, hogy ha meg nem akadályozzuk a borhamisításokat, megakad a szőlők felújítása és tönkre megy külföldi hírnevünk és nem leszünk képesek többé régi piacainkat az új szőlőknek megszerezni.

És mindez egypár száz lelkiismeretlen hamisító kedvéért, akik üzemeikkel a termelők és fogyasztók rovására és az ország becsületének árán milliókat és százazereket szereznek.

Nagyon is itt volt tehát az ideje annak, hogy a már évek óta hatástalannak mutakozó műbortörvény szigorú végrehajtása iránt intézkedést Magyarországi földmívelési, kereskedelmi és belügyminisztere.

Az egész ország osztatlan tetszéssel fogadta a kiadott legutolsó rendeleteket, amelyek míg egyrészt a hatóságokat kényszerítették a szigorú eljárásra, másrészt a borellenőrző-bizottságok létesítésével a termelő és fogyasztó közönség köréből az eljáró hatóságok mellé egy segítő, véleményező és ellenőrző szervezetet rendeltek.

Az összes vármegyék egy felét alatti létesítették ezeket a borellenőrző-bizottságokat, amelyek az ország legtöbb részében működni is kezdtek.

És mi lett az eredmény?

Két-három hónap alatt 100 és 1000 hamis borminta került a szakértő fórumok elé és a sújtó ítélet egymásután irtja ki a csalókat.

Minden borhamisító elítélését az ország tapsai kísérik, mert nemzeti becsületünk kívánja meg azt, hogy ezektől az élődiktől megszabadítsuk Magyarországot.

Rövid még az idő, hogy általános tapasztalatokra hivatkozhassunk, de már is vannak vidékek, ahol határozott javulás konstátálható, már az első ítéletek hatása folytán is és általános a meggyőződés, hogy ha a műbortörvényt csak 4—5 éven keresztül is hasonló eréllyel hajtjuk végre, a magyar bortermelésnek és a fogyasztó közönségnek kiszámíthatatlan hasznára, elpusztulnak a hamis bortömegek hazánkból.

Nem ütközhetünk meg azon, hogy az üldözöbe vett csalók védekeznek.

Az érdekelt gazdaközönség természetes, hogy szintén nem nézheti tétlenül érvényesülni kezdő

szerepet, akit pedig az a más nem szeretett. Andor mégis azt szerette. Ilyen a szerelem. Nem kérd, nem okoskodik, hanem csak szeret.

A jogások bálján a szünóra alatt Andor sok unozolás után bevalotta Cigány Pannának, hogy ő Dénes Eszti szereti. Cigány Panna mit sem szolt, hanem csak nevette megfenyegette újával s azután magához intette a cigányokat s hangfogóval lágyan fölbe buzatta Cigány Pannát. Ugy tetszik, mintha Cigány Panna sötét szemében nagy gyémántsepek lennének, melyek vakítóan csillognak. Az ifjuság csak bámul és sehogyan sem érti a változás okát. Hogyan, hát a kőszív könyez is? Vagy csalódtak volna tán?

Elhallgat a zene. Cigány Panna Andort keresi tekintetével, meg is találja, amint Dénes Esztinek udvarol. Oh, hogy mért kellett ezt megtudni! Andor egész virradatig feltűnően sokat foglalkozott Dénes Eszttel. Eszti pedig úgy látszik nem sokat ad rá. Mert szemével möhön kutat az ifjuság között. De úgy látszik hasztalan. Andor felajánlja kíséretét, de Eszti kitér előle.

Cigány Pannák is készülődnek haza felé. Nyolc, tizen is akarják haza kísérni, de ők is ügyesen kitérnek a kíséret elől. Cigány Panna szokatlanul szórakozott. A bucsuzánál egész ismeretlennek nyújt kezét az ismerős helyet. Haza érve pedig, rosszul kezdi magát érezni. De az egész csak pillanatig tart. Alig fog a vetkezéshez, amikor ablakai alatt felhangzik a Cigány Panna dal. Mély érzéssel buzza a cigány. Az ifjuság pedig kisse boríz hangon éneklő hozzá a szöveget. Cigány Panna reszkető kézzel kinyit egy kis szekrényt s annak fiókjából kivessz egy kis füvegesét s tartalmát kitíríti. A cigány pedig egyre buzza: „Kó a szived, jég az ajkad” s most már csakugyan igazat mondott a nóta, mert mire az utolsó hangfoszlány elhagyta a hegedűt, Cigány Panna lelke is elhagyta hűlő lakhelyét.

Trombitás.

jogos érdekei ellen intézett ezen galád támadás és sorompóba lépett.

A magyar gazdák legnagyobb erkölcsi testülete, az „Országos magyar gazdasági egyesület” viszi ezen a téren is a vezérszerepet és csatlakozásra hiva fel az összes vármegyei gazdasági egyesületeket, megtiltja a harcot a borhamisítók szindikátusának.

A legközelebbi jövőben tehát az ország egy érdekes és a nemzetre végeredményében felette fontos gazdasági harcnak lesz szemtanúja, amelyet a magyar szőlőtermelő és fogyasztó közönség viv egyik nagy termelési águnk és kiviteli érdekünk védelmezésére azokkal az elemekkel, amelyek piszkos utakon és a köz rovására eddig üzött jövedelmező mesterségüket akarják most már szemérmetlenül tovább folytatni.

Az egyik oldalon a termelők és fogyasztó népek százezei és milliói, a becsületnek, a tisztességnek és az igazságnak fegyvereivel; a másik oldalon a meggazdagodott borhamisítók bármikor és bárhol, bármint fegyverek használatára kész csapata.

A harc erős lesz, mert a nagy vagyonoknak nem tiszta célzataik elérésére hosszú kezük van. De mi bizunk az eredményben.

Bizunk benne, hogy Magyarország kormánya nem dobja oda százezernyi szorgalmas, verejtékes munkából élő lakosságának érdekét néhány csaló martalékkául, hanem kitart és halad tovább a megkezdett irányban.

Bizunk benne, hogy az összes vidéki hatóságok és borellenőrző-bizottságok, amelyeknek tagja a magyar társadalom színe-java, teljesíteni fogják kötelességüket és nem engedik meg, hogy Magyarországon a borhamisítók és csalók üljenek diadalt a szentesített törvények felett.

Ujdonságok.

Erzsébet királyné szobra. Legközelebb megjelenik a kimutatás azon összegekről, melyek az Erzsébet szobor céljaira a megyéhez befolytak. A lapunknál befolyt gyűjtések szüntén itt lesznek részletesen kimutatva és nyugtázva.

Választás. Filipován február hó 23-án ejtett meg a közési irnok végrehajtói választás, mely alkalommal Volarich Lajos egyhangulag lón megválasztva.

Felolvasás a népkörben. A népkör intézőse, élén az új elnökkel Zsulyevits Ernővel, elismerésre méltó dolgot kezdeményezett. Vasárnap délutanonként hasznos és ismeretterjesztő felolvasásokat fognak tartani. A felolvasások sorozatát tegnapelőtt kezdte meg Buday Gerő gimnáziumi hittanár, aki a munkáról értekezett. A felolvasást sokan hallgattak végig s lelkesen megéljeneztek.

Köszönetnyilvánítás. A zombori izr. nőgyelet által f. evi február hó 25-én alapítottéjára rendezett tancestely az alap javára tisztán 150 frtot eredményezett. Ezen anyagi sikerhez a következő t. fellülizetők járultak: dr. Grünert Samu 10 frt, özv. dr. Spitzer Mór 8 frt, Auspitz Zsiga, Roheim Károly 5—5 frt, dr. Bruck Ármán, dr. Kabos Marton, Szilágyi Mór, Trischler Ferenc 3—3 frt, Barány Lipót, özv. Czopf Janosné, Engel és Goldstein, dr. Feles Adolf, dr. Fischer Jakab (Szabadka), Freund Samu, dr. Gombos Ignác, Grosz Samu, Hay Ignác, Hoffmann Frigyes, Holländer József, Holczler Marton, Messinger József, Neumann és Brunner, Obláth Károly, Ronai Ignác, özv. Schlieszer Berta, Schlieszer Lázár, Schlieszer Sándor, Spitzer J. B., Vuitas Katalin, Weidinger S. és Zs. 2—2 frt, Singer Samu 1 frt 50 kr, Bachrach Viktor, Bajkay F., Brauer Adolf, Beck József, Bruck Sándor (Bécs), Bruck Samuné Décsi Ignác, dr. Dömötör M. (Szabadka), Fleisch Ignác, dr. Gal Dezső (Bezdán), dr. Gabor Izidor, ifj. Goldfahn Sándor, Gombos Mór, dr. Gutmann Zsigmond, Hay Fáni, özv. Janovitsné, Kende Ignác, Koralek Ármán, özv. Loschitzné, Löwy Vilmos, Lusztig Mór, dr. Sági Samuné, Schaffer Hermann, Schöffler Samu, özv. Spitzer Bernátne, Teltsch Gáspár 1—1 frt, Fekete Samu 50 kr, összesen 112 frttal. Fogadják ugy a t. fellülizetők kegyes adományaikért, valamint a dr. Bruck Ármáné vezetése mellett a rendezés körül buzgólkodó hölgybizottság és az uri rendezőség, az estely nagy erkölcsi sikerét biztosító lelkes fardozásukért, a zombori izr. nőgyelet és ennek szegényei nevében hálás köszönetemet. Özv. dr. Spitzer Mórné, a zombori izr. nőgyelet elnöke.

A selyemtermelés Bacsmegeyében. Az országos selyemfelügyelőség által egybeállított kimutatás szerint vármegyénkben a múlt évben 131 községben 28.130 család foglalkozott selyemtenyésztéssel. Ezek 453.749 frtot kaptak. Ugyanezen kimutatásból látjuk, hogy vármegyénk kapott 548 liter szederfa magot, kiültetett 863.772 szeder csemete és 1853 szederfa.

Beszéda. A zombori gör. kel. szerb tanító- és tanítónőképző intézet a folyó évi január 26-ára hirdett s táncal egybekötött „Beszedáját” március 5-én tartotta meg. A „Vadászkürt” termei szép és nagyszámú közönséggel teltek meg ez alkalommal. A műsor egyes darabjai, dacára nagy számuk miatt, nagy élvezetet nyújtottak a hallgatóságoknak. A tanítóképző egyik IV. oszt. növendéke nyitotta meg a „Beszedát” egy önalokta alkalmi prologuszú költeményével. A vegyeskar és a férfiak által előadott két egyházi ének, valamint a vegyeskar és egyes szólókkal művésziességgel előadott darabokon kívül igen nagy sikert tüntetett fel Sajkovic Zorka és Kojics Viktória által zongorán játszott „Ouverture” Reiszigertől; valamint Konyovits P. növendék által hegedűn előadott két, Dancla és Gottermantól szerzett zenedarab, a kit Damjanovic Jovánka kísért zongorán teljesen és biztosan. A műsor 7-ik számú bariton szólóval vegyített karát igen jól kísérte zongorán Blagojevics Lyubica kisasszony. Ép ugy a 10-ik számú „Melodrama” darabot Baruzkovic Katica kisasszony. De legnagyobb bátással volt mégis a közönségre a 3. és 10. számú Mokrányác István szerb zeneköltőnek két, szerb népdalokból összeállított és a legszebb pontosság-

gal előadott dallfűzér darabja, melyeket a szép számú közönség kívánatára meg is ismételték. A műsor minden egyes száma, különösen a dalok oly szépen és pontosan lettek előadva, hogy csakis azt bizonyítottak be, hogy azoknak betanításánál a zene- és énektanár, Blazsek Károly semmi fáradságot sem sajnált s így e tekintetben az övé a legnagyobb érdem. — Előkelő és szép közönség nagy számban volt jelen, ugy annyira, hogy az első négyest három felállításban 90 pár táncolta. Több szerb tánc lett ez alkalommal bemutatva. A közönség csak a késő reggeli órákban oszlott széjjel.

Rendelelet az érettségi bizonyítványról.

A közoktatásügyi m. kir. miniszter az érettségi bizonyítványok fordításai ügyében rendeletet intézett az ország valamennyi középiskolájához. Megtörtént ugyanis, hogy a bizonyítványoknak megengedett fordításait az eredeti magyar szövegű bizonyítvány nélkül kézbesítették a tanulóknak. A miniszter most elrendeli, hogy az igazgatók azoknak a tanulóknak, a kik az érettségi bizonyítványt fordításban is kívánják, mind az eredeti bizonyítványt, mind annak a törvényben megengedett fordítását adják ki; és pedig a fordítást az eredeti magyar nyelvű bizonyítványhoz hozzá kell fűzni és az összekötő zsinoget a középiskola pecsétjével le kell pecsételni.

Március 15-ike Bogojován. A bogojai „Polgári olvasókör” választmánya február végén tartott ülésén hivatásához illően elhatározta, hogy március 15-én a magyar nép föltámadása emléke alkalmából népszabadsági ünnepet rendez s ha az idő engedi: a kör helyiségéből diszkörmenetben vonul ki a Kálvária halomhoz a diszszónoklat, meg a bazafias alkalmi szavazatok, nemkülönben a jellemzőbb nemzeti dalok élvezetes végighallgatása végett. Hogy az ünnepély minél sikerültebb legyen, az ünnepi beszéd megtartására Hernády Marton vasuti állomásfőnököt kérte fel a kör hármast tagu küldöttsége; miért is az ünnepély igen sikerültnek ígérkezik.

Színház. Március 2-án Deák Péter szinigazgató jutalomjátékaul „Váljunk el” francia vígjáték került színre. Március 3-án „Stern Izsák” bohózatos életkép, melyben a címszerepet a vendégment hirtetett Ferenczi Frigyes helyett Deák Péter játszotta, kinek ez alkalommal egy díszes babékoszorút nyújtottak fel. Ez utóbbi előadás a karszemélyzet jutalomjátéka volt. A közönség szépen megtöltötte a színházat s így a karszemélyzet tagjainak egy kis anyagi elismerést juttatott. Március 4-én utolsó előadásul Jókai „Arany ember” című színműve került színre. Ezzel az előadással bezáródott a szini idény. Deák társulata Baján folytatja működését. A társulat tagjai közül, mint hallottuk, majdnem valamennyi kiválóbb tag elszereződött más társulatokhoz s így a jövő idényben új színészekkel fogunk megismerni. Meg vagyunk győződve, hogy Deák Péter igazgató a legjobb igyekezetével azon lesz, hogy oly jó társulatot fog szervezni a jövőre is, a milyen az ideit volt, melylyel az igényeinket legtöbb alkalommal kielégítette. Egyébként erre a színtgyi bizottságnak lesz gondja.

Hal-konzervgyár Apatinban. Szál testvérek, apatini halászmesterek, halkonzervgyárat létesítettek. Tudtukkal ez az első gyár Magyarországon, mely halpaprikást állít elő s azt légmentesen zárt pléhdobozokban szállítja.

Késelő ügyvédi irnok. Antunovits Albert ügyvédi irnok Szabadkán, nagy baragosa lehetett Szájh Károly mérárosnak. Ugyanis a napokban, midőn Szájh esti 10 órakor a vasutól, hol alkalmazásban van, haza felé ment, Antunovits megtámadta és zsebkésével háromszor hátba szúrta.

Az ideai sorozás. Mivel a sorozás most már a törvényes formák közt megtörténhetik, a honvédelmi miniszter sürgősen felhívja a városi és megyei hatóságokat az ujoncozási program bemutatására. Az előmunkálatok mindenütt készen vannak és a sorozást azonnal meg lehetne kezdeni. Tekintettel azonban a husvétii ünnepekre, a sorozás kezdetét április 5-ére tűzik ki s alkalmasint májusban fogják befejezni.

Tűz. Palánkáról írja tudósítónk: Február 23-án — csütörtökön este — fel tűz óra tájban, a tűzoltók vészjelzése verte fel a részben már nyugvóra tért lakosságot. Cserevny Antal gőzmalomtulajdonosnak a templom utcában, a szolgabíró hivattall szemben levő cserepes baza gyulladt ki és csakhamar az egész tetőzet lángban állott. A tűzoltóság elég gyorsan kivonult a lángok megfékezésére: de a nagy vízhiány miatt nem tudott megküzdeni a romboló elem erejével. Az egész ház nép aludt már a mikor a tűzvész kitört és csak nagy nehezen bírták őket a szomszédok első álmukból felzavarni. Leirhatatlan a kétségbeesett háziasszony és a síró gyermekek jajveszékése. A padlásán a kapu felett mintegy 200 mázsa csöves kukorica volt felrakva, a mely csaknem egészen a lángok martaléka lett. A hátsó épület padlásán 6 kocsis takarmány, széna és szalma volt elhelyezve, ami csak veszedelmesebbé tette a helyzetet. A tűz egész éjjel égett s óriási munkába került míg az önfeláldozó tűzoltóknak sikerült azt reggeli öt órára elfojtani. A tetőzet egészen összeomlott, épen az oldalak meredtek csónkán az egnek. A kár mintegy 2000 frtra tehető, melyből azonban nagy része a házbiztosítással a károsultnak megtérül.

Uj kálvária Filipován. Filipovárol írják: Martin József helybeli esperes-plébános kezdeményezésére ez év folyamán 6000 frtot megközelítő értékű kálvária fog fölállítani. Az építést Holzinger János építész vállalta el s a mint a tervezetből kitűnik, ezen új kálvária az egész megyében ritkítani fogja párját. Tekintetbe véve, hogy ezen tetemes összeg a nép filléreiből került össze, nagy áldozatkészséget mutat. Dicséret és elismerés illeti Martin József esperes plébánost, ki fáradságot nem ismerő buzgóssággal mtküzdött, míg ezen összeget összehozta. A gyűjtést ő kezdte meg egy stációval, mely 120 frt értékű. Nem egyszer, hanem már számtalanszor mutatta ő azt, hogy csak azért lelkesedik, a mi szép és nemes és a mi Isten dicsőítésére való. Ha ezen a téren valami áldozatot kell hozni, ugy mindig az első közt van.

Olvasztott fa. Bizonard francia vegyész kitálta, hogyan kell a fát megolvasztani. Ez a találmány tudományos szempontból is érdekes, de az ipar téren nagy változásokat hozhat létre, mivel az olvasztott fát könnyen lehet különbözőképp mintázni. Már olvasztott fából való betűmintákat is készítenek nyomdakészítésre a gyorsan kopó ólombetűk helyett. A mint állítják, az olvasztott fának a nedvesség nem árt, sőt a tűz is alig

és minden olvasztott fa lényegileg egyforma, bármely fanéből való legyen is. Vasuti sineket, kocsierekeket is öntöttek olvasztott fából, melyek előnyössége meglepő. A kocsi járása zajtalanabb, surlódása állandó és kopása kisebb mint az acélainké vagy kerekéké. Egyideig még a jövőre marad a találmány használat, mert a most ismert olvasztási mód sokkal drágább, sem hogy a vasat ki tudná szorítani.

„Képes Levelező-Lap“ címmel jelent meg egy havi folyóirat Székesfehérvárott, melynek első számát most vetjük s azt hisztük, hogy gyűjtő olvasóink örömmel vesznek erről hírt. — A lap előfizetési ára 1899. évre 1 frt. — Mutatványzatot a „Képes Levelező-Lap“ kiadóhivatala Székesfehérvárott mindenkinél ingyen küld, a ki azt egy látkepes levelező-lapon kéri.

A verbászi vasuti vendéglős magyar-sága. Lapunk egyik barátja utaztában bekért a verbászi vasutállomás vendéglőjébe, hoi a vonatját volt bevárando. Helyet foglalva, asztalán néhány német újságot talált s látta, hogy a szomszédasztaloknál ottani polgárok lapokat forgattak. Az unalmas időt szintén olvasással akarta agyontűni, magyar lapot kért. Válaszul azt mondták neki: „Nincsen, kérem.“ Szamba véve minden egyében kivül azt, hogy öt-hat m. kir. államvasuti tisztviselőnek a napi étkező helye azon vendéglő, a nyert válasz feletti megbotránkozásunkat nem hallgathatjuk el.

Vonatok indulása és érkezése Zomborban. Az október hó 1-től érvényes vasuti menetrend szerint Zomborban a következő időkben érkeznek, illetve indulnak a vonatok:

1. Szabadka felé indulás: Reggel 6 óra 46 perckor személyvonat, déli 11 óra 54 perckor személyvonat és esti 8 óra 35 perckor vegyesvonat.
2. Szabadka felől érkezés: Reggeli 6 óra 45 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 34 perckor személyvonat és esti 8 óra 34 perckor személyvonat.
3. Gombos felé indulás: Reggeli 6 óra 55 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 41 perckor személyvonat, és esti 8 óra 41 perckor személyvonat.
4. Gombos felől érkezés: Reggeli 6 óra 39 perckor személyvonat, déli 11 óra 47 perckor személyvonat és esti 8 óra 25 perckor vegyesvonat.
5. Baja felé indulás: Reggeli 7 óra 05 perckor személyvonat, délutáni 4 óra 05 perckor vegyesvonat.
6. Baja felől érkezés: Reggeli 6 óra 25 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 23 perckor személyvonat.
7. Újvidék felé indulás: Hajnali 2 óra 55 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 51 perckor személyvonat.
8. Újvidék felől érkezés: Reggeli 6 óra 30 perckor személyvonat, esti 7 óra 17 perckor vegyesvonat.

CSARNOK.

SZAPPANBUBORÉK.

Írta: Szebenyei (Szekulesz) József.

— Egy fiatalember csak addig boldog, a míg nem szerelmes. Nem holmi frázis ez kérem, hanem a tiszta valóság. Nezen rám kisasszony s mondja meg, boldog vagyok-e én? Hisz láthatja, a szenvedés arcom minden izmáról leri, láthatja, hogy testileg mily rohamosan fogyokozom e lelki gyötrelmek kinjai alatt. Oh, ne bálmuljon rám oly kételkedőleg, oly rosszul esik nekem, ha titzes, de mégis hideg szemével oly szánólag néz rajtam végig. Oly gunyos a tekintete. Mondja, mért kínoz, mért zaklat, mért gyötör? Mily kéjesen villognak szemei, mennyire örül szenvedéseimnek. Utasítson el, üzzön el szemem elől; tépje foszlányokra még azt a kevés reményt is, a melyet — nem nyújtott. Mert tényleg, ön még egy szóval sem mondta, hogy reméljek. És én, óh bamba lélek a mi vagyok, még áltatom magam hü reményekkel, sóvárogva várom a jövőt, melyben birni fogom magat. Oh, mily nyomorult vagyok. Gyűlölöm magat Theofilia, gyűlölöm, mert — szeretem.

— Igazán, Laci, nagyon sajnálom magat, de higgye el, nem segíthetek a baján. Látja, én színészno vagyok és nem mehetek férjhez már azért sem, mert nem akarom pályámat elhagyni, továbbá, mert borzasztó unalmas az élete egy férjezett asszonynak; meg aztán a maga öregje sem egyezne bele ebbe a házasságba, meg az isten tudja hány más akadály volna még. Majd egyszer... eh, hagyjuk, igyunk.

A leány töltött és ivott. A fiu az asztalra hajta fejét s kínosan nyögött. Künn a kávéházban a cigány rázendített egy szomorú nótára, melynek halk, bus akkordjai lassu, szívhez szóló hangon jutottak a szepárba. Benn minden csendes volt, künn is csak a billiárdgolyók összecserrenése zavarta meg a bus melódiát. Tofi és Laci tekintetüket a földre szegezve hallgatták a szomorú nótát, a mely egy oly lányról beszélt, ki nem tudott szeretni.

— Mily érzelmeket kelt az ily lassu szomorú nóta az emberben. Hogy szeretném ilyenkor az egész világot magamhoz szorítani, aztan meg vadul eltasztani. Csak ily érzelmek közepette érzem igazán, hogy mennyire szeretem magat s most érzem igazán azt is, hogy mily nyomorult vagyok, mint gyűlölöm magat. Szeretném magamhoz ölelni, magamhoz szorítani olyannyira, hogy keblemem zilálva adja ki a lelket.

Theofilia mellette tilt s folytonosan a szemébe nézett, mintha szavainak igaz voltát akarta volna onnan kiolvasni. Ő is érezte a zene hatását, csakhogy benne más érzelmeket keltett. Haragudott a fiura, mert annak nem volt elég bátorsága vele szemben s kacérkodással igyekezett őt felbátorítani. Töltött s ittak. Gyönyörű feketeszemű, feketehaju színészno volt és valóságos bálványozta a színészetet. Szép volt nagyon, elragadóan szép; kacér mosolyával, fess természetével akaratlanul is hódított. Nem volt ő rossz lány, csak az volt a hibája, hogy szeretett mulatni. Mindig fogott magának valami pénzes „balek“-ot, de hogy férjhez menjen a „balekjához“ — azt már nem.

A zene elhallgatott, Theofilia már kissé mámoros fővel ismét töltött és ivott, poharat Laciéhoz kocintva. Ez fejt ismét az asztalra hajtotta és nyögött, kinlódott iszonyban. Végre a lány megunt a csendes állapotot, hirtelen felkelt s olyképp forgolódott, mintha menni készültne.

— Kisasszony, már megy? — kérde fejt felémelve. Szemeiben a határtalan szerelem tüze égett; s kétségbeesetten nézett a karcsu alakra, ki a tükör előtt állott kalapját igazítva.

— Sajnálom, uram, de mennem kell. Máskülönben is ön ma oly unalmas; másbol keresek majd szórakozást.

— És maga ezt megteszi? Engem itthagya? Nem! nem, ezt nem fogja tenni. Itt marad velem, hallgasson meg mondani akarok valamit. Vegye le azt a kalapot. Igérem, nem leszek unalmas. De hallgasson meg az istenért; ne üzzön a halálba. Jöjjön, üljön ide mellém. Nem jön? Ide vonzszolom magat.

Fel akart kelni, de nem birták lábai, visszadtült a pamlagra.

— Sajnálom, kedves barátom, de ha egyszer mondom, hogy mennem kell, akkor megyek és punktum. Nincs tovább.

— Kisasszony, van magának istene? Arra kérem, jöjjön ide s hallgasson meg. Ah, hisz magának nincs istene, hisz maga pogáuy, maga a színészetet imádja, nem az istent.

— Maga meg a színésznoket.
— Igaz van. Én még pogányabb vagyok magánál, mert míg ön a színészetet imádja, a mi leg-alább egy művészet, addig én elég nyomorult vagyok egy színésznot imádni, a mi csupán egy undok fogalom. Ah, gyűlölöm magat, mert ily nyomorúságba taszított. Maga egy — egy automatagép, mert csak a szinpadon tud szeretni s ott is csak úgy, ha meg van a rugója, mert a sugó a maga rugója s ugy kell táncolnia, ahogy ő fityül. Gyűlölöm magat, gyűlölöm!

— Szamárság a mit beszél. Az egész csupa lemondás. Ugyan Laci, kíméljen meg és ne beszéljen nekem ily gyatra filozófiákat össze. Ha épen bölcselkedő humorban van, akkor bölcselkedjék a színészetéről, mert engem csak az érdekel. Továbbá, ha megígéri, hogy igyekszik gyűlöletét egy kissé fékezni, vagy azt legalább is nem szavakban fejezni ki, akkor itt maradok még egy kis ideig.

— Jól van, igérem; de az égre kérem, csókoljon meg.

— Hát még mit nem kíván, uraságod?
— Nem az előbb mondtam-e, hogy maga csak a szinpadon tud szeretni? Istenem mennyire befelegzett nekem! Itt állok teljesen lefogyverezve s maga az, ki ennyire hozott. Hova tűntetek szép álmaim, hova életreményeim. Tegnap még egészen ártatlan voltam, míg a színházban magat meg nem láttam, de oly hamar kinyiltam, mint a mák rózsaszínű virága.

— Így hát, maga egy mákvirág.
E gunyos megjegyzést Laci szó nélkül hagyta s beszélt tovább, sokáig, szerelemről, gyűlöletről, csókról, szinpadról, boszúról, színésznokról s mindenről, a mivel megindítani lehetségesnek vélte a lányt. Ismét ittak. A lány melléje telepedett, kocintottak és szótlanul öntöttek magukba a hegyoldal édes nedvét. Kéjes sóvárgással nézett a fiu a leányra, ki csak imitt-amott viszonzotta a sóvár pillantásokat. Végre a fiu szólt.

— Mért nem csókol meg, maga kacér teremtés? mért kínoz, mért nem szeret, mért utál? Bárhogy is szeressen engem, én magat mégis gyűlölöm.

E percben a pincér lépett be s mivel a záróra elérkezett, udvariasan felkérte a nagyságos urat, hogy fizessen és távozzék. E felszólításnak eleget téve, a leány feltette rózsaszínű virágokkal és feltűnő szalagokkal díszített kalapját, kezébe vette könyökig érő csipkés keztyűjét, piros napernyőjét és dűledezve indultak kifelé. A kávéházban csak imitt-amott volt még egy lélek, a gázlámpákat már oltogatták, a cigányok is, begedűjökkel hönk alatt, elmenni készüldöttek. Künn az utcán gyönyörű nyári éj; holdvilág helyettesítette a kialudt lámpákat, csak egy-egy pislogott tisztes távolban a másiktól. Eleinte szótlanul haladtak egymás mellett, lassan dűcögve, nem láttak egy lelket sem, kivéve egy rendőrt, (ha azt is léleknek lehet nevezni) ki az útletek ajtóit próbálgatta felnyitni s a ki elég impertinens volt hosszasan nézni a szép leányra és deli kísérőjére. Laci észrevette, hogy a rendőr utánuk néz s mivel ez elég témát nyújtott arra, hogy csak valamit beszéljen, elkezdte.

— Kisasszony, nézze ezt a rendőrt; mondja csak, nem tudja-e miunde ki, hogy egy ily pesti rendőr a szemleli műveltség legalacsonyabb fokán áll. Nos, nézze még ez az ember is megbámulja magat, még őt is lebilincselik bajai s egy percig elfelejti buját, baját mialatt őnt bámulja. Hát én, a ki intelligens embernek tartom magam, mennyire ragadhat meg engem az ön szende mosolya, bűbajos hangja. Oh, Tofi, nézze ezt a lámpát, hogy elhalványul, a mint alatta haladunk. Gyönyörű arca, kecses testének világot árasztó fénye elhomályosítja azt.

— Bár már otthon volnánk.

— Nem kisasszony; bár örökké tartana ez a séta, bár itéletnapig sütné fölötünk az az áldott bold; nézzen csak fel a csillagokra. Látja, látja, hogy mosolyognak ránk. Most igazán boldognak érzem magamat, mert nem ellenkezik velem, mert nem kacérkodik. Látja, én ily szeretem magat, ha meghallgat és ha nem tesz ellenvetéseket. Így az isten is szereti magat.

— Az isten?
— Igen. Hisz maga az istenben?
— Én igen és maga?
— Én nem.

— Igazán; ne mondja. Hogy van az, maga, ki örökké a hold, a felhők, a csillagok között jár, tebát mindig az istenséggel foglalkozik és maga nem hisz istenben?

— Igen, ugy van. És épen azért van ez, mert mivel mindig ott fönny járok, be vagyok avatva a tulvilági hatalmak titkaiba. Tudom, hogy nincs isten, mert ha volna, akkor nekem adná magat. De azért van ám egy istenem nekem is. Tudja hol? Itt mellettem.

— Én nem akarok a maga istene lenni.
— Miért nem. Hisz maga vetekedhetik ugy szépségben, mint mindenható képességben az okori népek valamennyi isteneivel. Hisz maga szebb, mint Madonna, bájolóbb, mint Vénusz.

Tovább nem beszélt, mert a leány megállt egy kapuban és csemetett. Egy pillanatnyi szünet állott be, melyben Gabor Laci megragadta a leány karját. A kapu kinyilt és mindketten bementek...

Reggel van. Gyönyörű nyári regg. Az ablakok el vannak függönyözve, de egy kis nyíláson besüt mégis a nap s fénye a divánra e-ik, épen a fiu arcára. Künn az utcán a nép mar lot-fut, a villamos vasutak vezetői éktelen lármát csapnak csemetéseikkel. A fiu felbűd;

körtlűz. Hamarjába nem tudja hol van, de a mint tekintetét az ágyra irányítja, észébe jut az egész éjszakai jelenet. A leány fekszik az ágyon, de ő is ébren van. Laci nem mer mozdulni. Végteleen szégyenérzet fogja el, ha az éjjel lefolyt eseményekre gondol. Bámulja azt a kis napsugarat, mely párnáján játszadozik s oly józanítóan találja. A szoba maga is oly józanító. Az asztalon fekszenek a színészno számtalan csecebecsei, piros kalapja, rikitó színű napernyője, puder, finom izlésre valló kis miniature-képek.

Laci csak néz, néz és nem tudja mitévő legyen. Kezével eltakarja azt a kis napsugarat, mely boszantani látszik őt, de az a kezén jelenik meg ismét. Hirtelen felugrik, de fél, hogy a lány felbűd, lassan öltözni kezd. Félénken mozog ide-oda, minden percben a lány felé néz, kinek arcát a párnáktól nem láthatja, de aki az ő mozdulatait figyelemmel kíséri. A lány sem mer szólni, mert ő is szégyenli magat. Laci meg csak kapkodja magára a ruhát s mire készen van, épen menni akar, megszólal Tofi:

— Gabor ur, mielött elmenne, szeretnék valamit mondani magának.

Laci meghökken, odanéz hozzá s félénken kérdi

— Mit?

— Szégyenlem magam.

— Én még jobban.

Megfordult, elment és ennekutána mindig kerültek az egymással való találkozását.

Felelő szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN ÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Alulirotnál 10,000 drb 2 éves szép akácia csemete van eladó. — Ezre 7 frt.

Bács-Szenttamás, 1899. március 1.

Ivanits Izidor,

közs. jegyző.

Hirdetmény.

Zomborban az apatini-uton lévő s „Fehér-hajóhoz“ címzett vendéglő 1899. évi május hó 1-étől számítandó 3 egymásután következő évre bérbé adatik.

Ezen épület áll: 1 nagyteremből, 2 étteremből és 5 vendégszobából, ezek teljes berendezésével, azután a vendéglős és családja részére lakás, továbbá istálló és kocsiszín.

Bővebb felvilágosítást nyújt alulirott háztulajdonos.

Hanczmann Ignác,

3-1 vasuti vendéglős s háztulajdonos.

Pályázat.

Ada (Bács-Bodrogh vm.) városában ujonan rendezesített óvónői állásra pályázat nyitattik. Jövedelme 400 frt törzsfizetés, 120 frt dajkatarásra, 50 frt fűtési átalány, melyből az óvoda is fűtendő, és szabad lakás. Pályázó okleveles óvónők kérvényüket Török Péter óvodabizottsági elnök urhoz f. évi április hó 1-ig intézzék.

Ada, 1899. évi február hó 28-án.

Kovács Ferenc,

óv. fel. biz. jegyző.

Hirdetmény.

Alulirott, mint az ó-sztapári nagyvendéglő tulajdonosa ezennel közhírré teszem, hogy ezen, a főutcában a legélénkebb helyen fekvő vendéglőmbé 1899. évi június hó 1-étől egyezségileg megállapítandó időre vendéglőst keresek, kinek neje jó konyhát vezetni képes, s ki maga a mészáros mesterségre képesített, mert nagyvendéglőmhöz mészársék is tartozik, s ki ezeken kívül a magyar, német és szerb nyelvet beszéli.

A közelebbi feltételeket pályázók nálam személyesen bármikor megtudhatják.

Ó-Sztapár, 1899. évi március hó 1-én.

Sztankovits Lázár.

3-1
Egy 8 lóerejű Shuttleworth-féle cséplőgép jó karban és Moholon a főuton egy kétépületből álló ház, italmérés joggal, elköltözés miatt jutányosan eladó. Az eladási feltételekről Weisz Márton urnál Moholon felvilágosítás kapható.

Nyári legelő bérbeadási hirdetmény.

Az alulírott erdőhivatal részéről közhírré tétetik, hogy a bezdani, apatini, doroszlói és palánkai erdő-gondnokságok kerületéhez tartozó erdőben a nyári legeltetési jogok az alulírott m. kir. erdőhivatal irodájában **folyo évi március hó 16-án délelőtti 9 orakor** megírt nyilvános árverésen felsőbb jóvabagyas fentartása mellett a legtöbbet ígérőknek bérbe adatni fognak.

Az árverési es szerződési feltételek előlegesen is az alulírott hivatal és az illető erdőgondnokságoknál a szokásos hivatalos órákban betekinthetők.

Apatinban, 1899. évi március hó 3-án.

M. kir. erdőhivatal.

3051. sz.

P. 1899.

HIRDETMEY.

A szabadkai kir. törvényszék, mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy Koletts István és társai bacsalmási lakosok és birtokosok kerelme folytán a Bacs-Bodrogh vármegyébe kebelezett Bacs-Almás község határának volt urberes földjére nevez a tagosítási eljárást megindította s illetve fenti számú végzésével elrendelte, hogy a tagosítást név ohajtók által birt területet. Az urbéri telki birtokokat s azok jelenlegi birtokosait magában foglaló s a községi előjáróság által egybeállított szavazó lajstrom annak ezen hirdetésményvel egyidejűleg történő ki- küldésétől kezdve egészen folyó 1899. május hó 8 áig bezárólag Bács-Almás községhezaznál az előjáróság fel- ügyelete alatt közszemlére lesz téve, mely idő alatt a hivatalos órákban minden érdekelt jogosítva van a szavazólajstromot betekinteni.

A szavazási lajstrom elleni netaláni felszólalások 1899. évi május hó 9-évek (kilencedikének) d. e. 9 óratól 12 óraig jelenthetők be Bács Almás községhezaznál a ki- küldendő törvényszéki tag előtt, ki ezen felszólalásokat nyomban el is bíráludja. Az ezen idő után bejelentett felszólalások figyelmebe nem vétetnek s a szavazólajstrom az akkor meglévő állapotában fog a szavazásnál irány- adóul szolgálni.

A szavazás határnapjául Bács-Almás községhezazhoz **1899. évi május hó 10-ének (tizedikének) d. e. 9 orara** tüzetek ki s a szavazás addig folytat- tatik, míg jelentkezők folyton vannak; ha a jelentkezés megszakad, fel orai zarhataridó tüzetek ki egy izben s az ezen fel ora alatt még jelentkezők szavazatának be- vétele után a szavazás berekesztetik.

A szavazásra vonatkozólag megállapittatik még, hogy:

1. Azon birtokosokról, kik a szavazáshoz nem jár- rulnak, az fog vélelmeztetni, hogy a tagosítást kívánják s ezek birtoka a tagosítást kívánók birtokához fog a szavazással számittatni.

2. A szavazólajstromban több birtokos közös bir- tokakent felvett birtoknál az ott kiírtutett valamennyi birtokos együttes és egyező nyilatkozatával törtenhetik szavazás.

3. A kiskorúak és gondnokoltak birtokával, a mennyiben a gyámhatóság a szavazáshoz külön megbi- zottat rendel, ezen megbízott szavaz; elleuesetben a gyámok és gondnokok szavazhatnak, de csakis akkor, ha ezen minőségüket a természetes és törvényes gyámok a községi előjárósággal, a kireudelt gyámok és gond- nokok pedig a gyámhatóság kirendelési okmányával igazolják.

4. Meghatalmazott általi szavazás csak akkor fo- gadtatik el, ha a meghatalmazás közjegyzőileg vagy a községi előjáróság által hiteltesítve van.

A szavazólajstrom elleni panaszok felvételével és elbírálásával, valamint a szavazatási eljárás megejtésével dr. Koller Kálmán kir. törvényszéki bír. bizatik meg.

Szabadkán, 1899. évi február hó 18-án a kir. tör- vényszék, mint urbéri bíróság.

Olvashatlan aláírás, Polgár,
jegyző. 3-3 elnök.

726 sz.

tkvi 1899.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi bató- ság közhírré teszi, hogy öz. Orehoja szül. Losonezi Erzsebet végrehajtónak Dzsinitis Ferenc esonoplya- lakos végrehajtást szenved elleni 500 frt kötelezés és járú ékai irauti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Csonoplyán fekvő, a co- noplyai 1906. sz. betétben Dzsinitis Ferenc tulajdonál bejegyzett A. I. 1403. és 1409 hr sz. 481. ö. i. sz. jószágrestre 4-9 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb meg- jelölt ingatlan az **1899-ik évi április hó 17-ik napján délelőtti 10 orakor** Csonoplyá községhezaznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értel- mében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelye- zéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszol- gáltatni

Kelt Zomborban, 1899. évi január hó 26-án.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Peter,
kir. trvszéki bír.

Meghívó.

Az első vaskuti segélyszövetkezet igazgatósága február hó 26-án tartott rendes gyűlést, mely alkalommal a szövetkezet 1898-ik évi zarszámadata lett bemutatva. Az igazgatósági tagok a felügyelő- és lezár- molási bizottsági tagokkal egyetemben pontról pontra megvizsgálták a lefolyt évi számadást és kitértek **március hó 15-én reggeli 10 óra a közgyűlés** megtartását és a közgyűlés tárgyát meghatározták. Ugyanis:

1. A közgyűlési elnök és jegyző választása.
 2. Igazgatói és felügyelő bizottsági jelentés a lefolyt üzletéről.
 3. Az 1898 ik évről szóló mérleg előterjesztése és a fölmentés megadása, nemkülönben a tiszta jöve- delem elosztására vonatkozó intézkedés az alapszabalyok 15. §-a értelmében.
 4. Az igazgató, igazgatósági tagok, felügyelő bizottság, valamint a cégjegyzők választása.
 5. A részvényesek sorából két tag választása a jegyzőkönyv aláírására.
- Végül intézkedett az igazgatóság, hogy a kereskedelmi törvény 243. §-ának 2-ik pontja értelmében a szövetkezet helyiségében nyolc napon keresztül a zarszámadási okmányok betekintés végett kitéve legyenek.

Kelt Bacs-Vaskuton, 1899. évi február hó 27-én.

Pilger Nándor,
igazgató.

2-1

Zármérlege

Vagyon. az első vaskuti segélyszövetkezetnek 1898. január 1-től december 31-ig. Teher.

Egyenleg 1898. évi december hó végén	1479 91	Részvénytőke-számla	126502 19
Kötvényekben	139604 —	" kamat-számla	7098 56
		Alaptőke-számla	2276 —
		Tartalékalap-számla	3356 76
		Tiszta nyeresemény 2056 db részvény közt felosztva, á részvény 90 kr	1850 40
	141083 91		141083 91

Pilger Nándor s. k.,
igazgató.

Szauter Gyula s. k.,
szövetk. jegyző.

Stehli Sebestyén s. k.,
pénztárnok.

Raile Ferenc s. k.,
könyvelő.

A fő- és segédkönyvekkel összeegyeztetvén, összhangzó és helyesnek találtatt.

Bács-Vaskuton, 1899. évi február hó 26-án.

Kindl Mátyás s. k.,
fel. biz. tag.

Kindl Jakab s. k.,
fel. biz. tag.

Raile Antal s. k.,
fel. biz. tag.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

6454. szám.

alisp. 1899.

Pályázati hirdetmény.

A vezetésemre bizott vármegye központjában elhalalozás következtében megürlt évi 330 frt fizetés és évi 20 frt csizmapénz, valamint termé- szetbeni ruházattal (évente 1 sapka, 1 atilla, 2 kék nadrág, 1 vörös mellény, egy teljes kana- vász nyári ruha, továbbá 3 évenként egy bárány- bélelés mente és 4 évenként egy köpeny) java- dalmazott, nyugdíjjogosultsággal összekötött hiva- talszolgai állásra pályázatot nyitok és felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1873. évi II. t. c. 12. §-ában és ugyanazon t. c. 17. §-ának c) pontjában körülírt követelmé- nyeknek megfelelően felszerelt két vényeket **1899. évi március hó 25-éig** hozzám annál is inkább adják be, mert a később érkezőket figye- lembe venni nem fogom.

Zomborban, 1899. évi február hó 16-án.

Karácson Gyula s. k.,
alispán.

3-3

Haszonbéri hirdetmény.

A bacs-topolyai kir. járásbiróságnak 1899. évi február hó 7-én 1898 V. 3979. szám alatt Schulhof Hermann végrehajtónak Trébits Gyula végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyben lefoglalt ingatlanok haszonélvezete bérbeadás ut- jáni hasznosítása elrendeltetett, annál fogva alul- írott zárgondnok ezennel közhírré teszi, miszerint a bajsai ugynevezett Vojnits család-féle nagy- korcsma és mellékhelyiségei 1899. évi Szent- György naptól 1900. évi Szent-György napig terjedő egy évi időtartamra a legtöbbet ígérőknek **1899. évi március hó 12-én délutani 3 orakor** Bajsa községhezaznál nyilvános ár- verésen haszonbérbe fog adatni.

A feltételek Gracza József községi esküdt zárgondnoknál megtudhatók.

Kelt Bajsán, 1899. évi február hó 20-án.

Gracza József,
zárgondnok.

1407. szám.

kg. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zsabylai járásata kebele- zett Csurogh községben elhalalozás folytán megüresedett köz-égi jegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

- A jegyzői állás javadalmazása következő:
1. Készpénz fizetés évenként 700 frt.
 2. Lakbér évenként 150 frt.
 3. Anyakönyvvezetői tiszteletdíj kineveztetés esetén 80 frt.
 4. Magánmunkálatokért szabályrendeletileg meg- állapított díjak.

Megjegyzem, miszerint a jegyzői fizetés az 1899. évi február hó 23-án tartott törvényhatósági közgyűlésen 100 frttal emeltetett.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-ában előírt kepevitést és eddigi alkalmazatásukat igazoló okm- anyokkal felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi március hó 22-éig** nyújtsák be.

Zsabyán, 1899. évi március hó 1-én.

Nikolits,
főszolgabíró.

3-1

Ajánlkozás.

Középkorú, nős, családós, okle- veles jegyző, ki a német, tót és szerb nyelveket is bírja, lehetőleg felső Bácskában oly alkalmazást keres, melynek évi jövedelméből családjával együtt tisztességesen megélhet. Cim a kiadóhivatalban.

288. szám.

1899.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbiróság 1899. évi V. 332. számú vég- zése következtében dr. Rvái Adolf tömeggondnok által képviselt Schnee József esódtömege ellen foga- ratosított s a esódteltár szerint 857 frt 18 kr-ra becsült készpénz köv- telések nyilvános árverésen eladnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbiróság V. 332. 1899. számú végzése folytác Zomborban dr. Rvái Adolf tömeggondnok irodájában leendő eszközlé- sére **1899-ik évi március hó 13-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szán- dékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érin- tett ingó-ágok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérő- nek becsáron alul is el fognak adatni

Kelt Zomborban, 1899. évi március hó 3-án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

457. sz.

kg. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Cservenka községben lemondás folytán üresedésbe jött s havi utólagos részletekben kifizetendő évi 400 frttal javadalmazott községi rendőrvetetői állásra ezennel pályázatot nyitok. A rendőrvetető köteles a ruházatot sajátjából beszerezni, míg ellenben a felszerelési cikkeket a község fizeti.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy saját kezűleg irt kérvényüket a keresz- tlevel, magyar honosságuk és erkölcsi viseltüket igazoló hatósági, ugy testi ép-égükéről szóló községorvosi és eddigi alkalmaztatásukat előtűntető egyéb bizonyítvá- nyokkal felszerelve alulirt községi előjárónál **folyó évi március hó 31-éig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

A német nyelv szóbeli és lehetőleg írásbeli bírása okvetlenül szükséges.

Cservenkán, 1899. február hó 21-én.

3-3

As Előjáróság.

1769. szám.

kg. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Tovarisova községében üresedésbe jött és havi utólagos részletekben 240 frt javadalmazással összekötött gyalogrendőri állásra pályázatot nyitok.

Mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajt- ják, felhivom, hogy szabályszerűen okmányolt pályázati kérvényeiket **folyó évi március hó 15-ig** nálam okvetlenül benyújtsák.

Palánka, 1899. évi február hó 24-én.

Ritter,
szolgabíró.